

Foretræde for Folketingets Børne – og Undervisningsudvalg 26. nov. 2013

Skole- og dagbehandlingsinstitutionen Sputnik ved Direktør Allan Laursen.

Skolen Sputnik ønsker at være spydspids i skabelsen af et forskningsbaseret læringsmiljø for højt begavede børn og unge.

Hvad er skolen Sputnik:

Skolen Sputnik blev oprettet i 1999 som et kommunalt tilbud under bydelrådet på Nørrebro. Skolen var for de elever, som ikke kunne rummes i Folkeskolen og som var meget udadreagerende – dengang benævnt børn og unge med adfærd, kontakt eller trivselsproblemer.

Bydelserådene blev nedlagt i 2001 og Skolen Sputnik blev videreført i privat regi.

Der var allerede på det tidspunkt et stort behov for en anderledes skole til de børn og unge der ikke kunne rummes og trives i de almindelige skoler.

Skolen Sputnik er videreført med succes, og fremstår nu som en velfungerende enhed, med 14 forskellige afdelinger / læringsmiljøer til både børn og unge der mistrives (adhd, add) og ikke kan inkluderes i den almindelige skole, børn med diagnoser (autisme, asberger, ocd, turette), særlige STU-afdelinger, kollegier og et kompetencecenter, der skræddersyr kurser og uddannelser til andre uddannelsesinstitutioner.

Skolen Sputniks spidskompetencer er netop at skabe trivsel og socialpædagogisk undervisning og behandling i læringsmiljøer, der styrker elevernes selvværd på vejen mod større inklusion.

Skolen Sputnik har søgt foretræde fordi:

Skolen Sputnik har igennem længere tid konstateret, at næsten halvdelen af alle særligt højt begavede børn og unge mistrives væsentligt under deres skolegang og slet ikke får udnyttet de intelligensmæssige potentialer for læring, de rent faktisk har.

Det fik os til at deltage i en lang række konferencer bl.a. afholdt på Science Centret i Sorø med både forældre til højt begavede børn, med indenlandske forskere (Ole Kyed, Poul Nissen, Kirsten Baltzer) og udenlandske Linda Silverman leder af The Gifted Development Center i USA og Denice Yates administrerende direktør i The National Association for GiftedChildren.

Her fik vi bekræftet, at der i meget stor grad er behov for at gøre en særlig læringsmæssig indsats for vore højt begavede børn for at få dem til at trives og med glæde bruge deres store viden og ressourcer både for deres egen livsværdi, men også for den store værdi disse børn og unge udgør for samfundet. En værdi der i dag går mere eller mindre tabt.

De højt begavede børn fortæller selv, at de har store vanskeligheder med at indgå i ligeværdige relationer, idet de ikke bliver anerkendt og accepteret for det de er og for det de kan, snarere det modsatte, de mobbes betydeligt.

Forskningsresultater viser, at ca.5 % eller omkring 35.000 danske skolebørn og 10.000 børnehavebørn defineres som højt begavede og at 42 % af disse børn har flere eller langt flere vanskeligheder end almindeligt, sammenlignet med normalt begavede børn og unge.

Deres mistrivsel hænger i overvejende grad sammen med mangel på udfordringer, manglende anerkendelse og mangel på kammerater "som dem selv".

Dette kommer tydeligt og mest veldokumenteret frem i bogen " De højt begavede børns skoleliv – et børneperspektiv", hvor børnene / de unge selv beretter om reaktioner som manglende selvværd, angst, depression og mørke selvmordstanker. (se note 1)

Skolen Sputnik har på denne baggrund indgået et samarbejde med Foreningen GiftedChildren om at skabe et egentligt læringsmiljø for højt begavede børn og unge som i væsentlig grad mistrives og vores foretræde skal ses i sammenhæng med skabelsen af dette læringsmiljø.

Skolen Sputnik ønsker at være spydspids i et forskningsbaseret læringsmiljø for højt begavede børn og unge, hvor indsats, læring og udbytte bliver målt og vejet ligesom udviklingen af personlige og sociale kompetencer dyrkes, forderefter at udlede, hvad det er præcist der skal til, for at vores højt begavede børn og unge får det optimale udbytte af skolegangen samtidig med at de trives, accepteres og anerkendes.

Ud fra disse forskningsresultater indleder Skolen Sputnik et tæt samarbejde, gennem Ministeriet for børn og undervisning, med Folkeskoler for at disse kan inddrage de mange forskningsbaserede erfaringer og resultater, skolen Sputnik gør i forhold til undervisning og trivsel af de højt begavede børn og unge med et inklusionssigte for øje.

Nøjagtig ligesom Skolens Sputniks Kompetencecenter gør i dag blot vedrørende de svageste elever.

Hvad vi håber at få ud af dialogen med Børne- og Undervisningsudvalget:

Til etablering af et læringsmiljø for højt begavede børn og unge har skolen Sputnik udarbejdet et velbeskrevet og dokumenterbart projektforsløb over en 3 årig periode med plads til 80-100 børn og unge og åbner på denne baggrund en privat/friskole januar 2015. (Hele projektbeskrivelsen er medsendt til Børne- og undervisningsudvalget).

Imidlertid er skabelse af et læringsmiljø for højt begavede børn og unge særdeles omkostningstungt, specielt når undervisningen og elevernes sociale udvikling skal følges skridt for skridt forskningsmæssigt, således at en efterfølgende indsats i eksempelvis Folkeskolen baserer sig på tydelig dokumentation og evidensbaserede forskningsmæssige læringstiltag.

Skolen Sputnik ønsker som nævnt, at være spydspids indenfor for denne forskning og skabelsen af disse læringsmiljøer, der tilgodeser de højt begavedes potentialer og deres trivsel og vi forestiller os et tæt samarbejde med eksempelvis Rockwoolfondens forskningsenhed eller tilsvarende anerkendt forskningsenhed.

Når der almindeligvis oprettes privatskoler i Danmark indføres forældrebetaling.

I dette særlige tilfælde, hvor Skolen Sputnik indleder dette store tiltag, som lægges til grund for en efterfølgende indsats i Folkeskolen for at underbygge den nye skolereforms intentioner, mener vi, at forældrebetaling bør udelades i hvert fald i de 3½ år pilotprojektet forløber.

Som erstatning for forældrebetalingen ønsker vi, at børne- og undervisningsudvalget overfor Undervisningsministeren og Ministeriet for Børn og Undervisning anbefaler, at der bevilges forhøjet taxameter tilskud.

- Enten som fuld finansiering af pilotprojektetsvarende til 7.000 kr. pr. måned pr. elev = 84.000 kr. pr. elev pr. år i 3½ år ud over det almindelige statstilskud.
- Eller som halv finansiering af pilotprojektet svarende til 3.500 kr. pr. måned pr. elev = 42.000 kr. pr. elev pr. år i 3½ år ud over det almindelige statstilskud og hvor det resterende beløb søges finansieret gennem private fonde, hvilket gør ejerskabet til de endelige forskningsresultater differentieret mellem Ministeriet for børn og undervisning og andre fondsgivere.

Vi håber selvfølgelig at Børne- og Undervisningsudvalget vil gå helt og fuldt ind i dette omfattende forskningsprojekt til gavn for de højt begavede børn og unge og deres liv, men også til gavn for de "normale" børn i vore skoler.

Lærerne i de forskellige kommuner vil efterfølgende på baggrund af forskningsresultaterne igennem samarbejdet med Ministeriet, med Skolen Sputnik og forskerne dygtiggøres i, hvordan de højt begavede børn og unge skal undervises og inkluderes socialt i de almindelige klasser og hvordan de andre børn kan få glæde og gavn af de højt begavedes viden og kompetencer.

Den videndeling er en forudsætning for, at Folkeskolereformens intension om at løfte det faglige niveau for ALLE børn kan effektueres i fremtiden.

Endelig kan et sådant forskningsbaseret projekt for de højt begavede børn og unge i sidste ende vise sig, at blive til stor gavn og af væsentlig værdi for vores samfund.

Venlig Hilsen
Allan Laursen
Direktør for Skolen Sputnik
Tlf. 20818001 eller mail: ala@skolensputnik.dk

Note 1:

- Udviklingsprojekt "Skolens møde med elever med særlige forudsætninger" Lyngby Tårnbæk Kommune ved Baltzar 2005.
- Talentklasser i Hjørring Kommune ved Rasmussen og Vilain 2008.
- Sheelagh Bisgårds skriftlige speciale til kandidatuddannelsen "De højt begavede børns skoleliv – et børneperspektiv" 2010.